

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філософський факультет
Кафедра політології

Затверджено

На засіданні кафедри політології
філософського факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.)

Завідувач кафедри проф. Романюк А.С.

**Силабус з навчальної дисципліни
«Магістерський семінар»,
що викладається в межах ОПП «Політологія»
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 052 «Політологія»**

Назва дисципліни	Магістерський семінар
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. Університетська 1, 79000
Факультет та кафедра, за якими закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра політології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність 052 «Політологія»
Викладачі дисципліни	Поліщук Микола Васильович, кандидат філософських наук, доцент кафедри політології
Контактна інформація викладачів	Електронна адреса: mykola.polishchuk@lnu.edu.ua. Сторінка викладача: https://filos.lnu.edu.ua/employee/8000 . Місце знаходження: Львів, Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. Університетська 1, ауд. 206
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Щопонеділка, 16:40-18:00 год. (філософський факультет, кафедра політології, ауд. 206) У день проведення семінарських занять. Також можливі онлайн консультації через засоби віддаленого відео- й аудіозв'язку та емейлінг на електронну адресу викладача.
Сторінка дисципліни	https://filos.lnu.edu.ua/course/mahisterskyj-seminar
Інформація про дисципліну	Навчальна дисципліна «Магістерський семінар» – це нормативна навчальна дисципліна внутрішньої спеціалізації «Політичний маркетинг і менеджмент», яка вивчається студентами-магістрами другого року навчання спеціальності 052 «Політологія».
Коротка анотація дисципліни	Навчальна дисципліна «Магістерський семінар» присвячена методиці підготовки магістерської роботи як кваліфікаційного дослідження. Курс розділено на два змістові модулі: 1. Структура та вимоги до написання й оформлення магістерської роботи з політологічної тематики; 2. Захист магістерської роботи й вимоги до написання й оформлення наукових статей і тез доповідей у виданнях політологічної тематики.
Мета та цілі дисципліни	<i>Метою</i> вивчення дисципліни «Магістерський семінар» є поглиблення знань та вдосконалення вмінь студентів, необхідних для проведення політологічного дослідження в рамках написання магістерської роботи. <i>Завдання курсу:</i> <ul style="list-style-type: none"> • ознайомити студентів з вимогами до написання й оформлення магістерської роботи; • дати знання про структуру магістерської роботи; • сприяти виробленню навичок збору, опрацювання та аналізу наукової інформації з політологічної проблематики; • ознайомити студентів з вимогами до написання й оформлення наукових статей і тез доповідей у виданнях політологічної тематики.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: 1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. Київ: Таксон,

2016. 234 с.

2. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
3. Мирошниченко В.О., Мирошниченко Ю.А., Фролов Ю.М. Освітнє право у схемах та таблицях: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 145 с.
4. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше; чинний від 2016-07-01]. К: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с.
5. Hassan M., Lukman A. The Significance of Political Theory in the Contemporary Political Discourse: Exploring the Methodological Hardcore of the Political Science. *Journal of Humanities and Social Science*. 2019. Vol. 17. No. 4. P. 62–91.

Додаткова література:

1. Вегеш М., Остапець Ю. Як писати наукову роботу (методичні рекомендації по написанню курсових, бакалаврських, дипломних і магістерських робіт для студентів-політологів). Ужгород: Ужгородський національний університет, 2003. 62 с.
2. Николаева Л. Теоретичні аспекти науково-дослідницької діяльності студентів магістратури. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2011. № 4. Ч. 2. С. 178 – 184.
3. Петрушина Т. Стан науки в Україні (за оцінками вітчизняних та зарубіжних експертів). *Вісник НАН України*. 2017. № 11. С. 66–80.
4. Семенов О. Культура наукової української мови: навч. посіб. Київ: Академія, 2010. 215 с.
5. Шишка Р. Організація наукових досліджень та підготовки магістерських і дисертаційних робіт: навчальний посібник. Харків: Еспада, 2007. 368 с.
6. Ellinas A. The Interview Method in Comparative Politics: The Process of Interviewing Far-Right Actors. *Government and Opposition*. 2021. DOI:10.1017/gov.2021.58.
7. Gustafsson K., Hagström L. What is the point? Teaching graduate students how to construct political science research puzzles. *European Political Science*. 2017. Vol. 17. No. 4. DOI:10.1057/s41304-017-0130-y.
8. Van Evera S. Helpful Hints on Writing a Political Science Dissertation // Van Evera S. Guide to Methods for Students of Political Science. Ithaca, NY: Cornell University Press, 2016. P. 97–114.

Інтернет-джерела:

1. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. URL: <https://ipiend.gov.ua/>.
2. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 р. № 3792-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>.
3. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
4. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки

	<p>принципів академічної доброчесності. К.: Міністерство освіти і науки України, 2018. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2018/10/25/recomendatsii.pdf.</p> <p>5. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/.</p>
Тривалість курсу	1 семестр / 90 годин
Обсяг курсу	Загалом 90 годин, зокрема 18 годин аудиторних занять. З них: 18 годин практичних занять та 72 години самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>В результаті успішного проходження курсу студент набуде:</p> <p><i>загальні компетентності:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – ЗК02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні; – ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; – ЗК05. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями; – ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність); – ЗК10. Володіння методами вивчення суспільних феноменів, явищ і процесів; <p><i>спеціальні (фахові) компетентності:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – СК02. Спроможність здійснювати фахову педагогічну та/або науково-педагогічну діяльність у закладах освіти; – СК06. Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні. <p><i>Програмні результати навчання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – ПР01. Застосовувати для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту; – ПР02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань; – ПР03. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері політології. <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни «Магістерський семінар» студент буде:</p> <p>знати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) вимоги до написання й оформлення магістерської роботи з політологічної проблематики; 2) вимоги до написання й оформлення наукової статті й тези доповіді як форм апробації та презентації результатів магістерської роботи. <p>вміти:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) застосовувати методологічні підходи до аналізу конкретних політичних явищ та процесів;

	<p>2) сформулювати тему магістерської роботи та обґрунтувати її актуальність;</p> <p>3) визначити мету, завдання, об'єкт та предмет магістерської роботи;</p> <p>4) сформулювати робочу гіпотезу політологічного дослідження;</p> <p>5) підготувати наукову статтю і тези доповіді в контексті апробації та презентації результатів політологічного дослідження;</p> <p>6) оформити та захистити магістерську роботу.</p>
Ключові слова	Магістерська робота, основна частина, розділ, підрозділ, висновки, список використаних джерел, додатки, захист магістерської роботи, рецензія, виступ, презентація, наукова стаття, тези доповіді.
Формат курсу	Очний і дистанційний
Теми	Детально див. Додаток «Схему курсу»
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру. Форма заліку – комбінована (тестова та усна форми).
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань, достатніх для сприйняття категоріального апарату і розуміння джерел з таких дисциплін: «Політичні інститути та системи», Політичні інститути: кількісні виміри аналізу, «Політичні режими», «Порівняльна політологія». Вони будуть допоміжними для сприйняття категоріального апарату.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Навчальний процес здійснюється за такою технологією: практичні (семінарські) заняття, самостійна робота. Також передбачено проектно-орієнтоване навчання, дискусії, аналіз статистичних баз даних. На семінарських заняттях використовуються: дискусія, проблемно-пошуковий, інтерактивний методи тощо. У рамках самостійної роботи застосовуються дослідницькі методи.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребуватиме залучення персонального комп'ютера (принаймні викладачем) і мультимедійного проектора. Крім того, бажано, щоби студенти також користувались персональними комп'ютерами. Для курсу не потрібно спеціалізованого програмного забезпечення (хоча воно може використовуватись за бажанням). Тим не менше, потрібне впевнене користування загальноживаними програмами й операційними системами.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: практичні/самостійні тощо – 30% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 30); контрольні заміри (модулі) – 20% семестрової оцінки (максимальна кількість балів за два модулі – 20); залік – 50% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 50). Поточний контроль знань студентів проводять за трьома складовими: контроль систематичності та активності роботи студента впродовж семестру; контроль за виконанням модульних завдань/контрольних замірів; контроль за виконанням завдань самостійного опрацювання. При контролі систематичності й активності роботи студентів оцінці підлягають: самостійна робота студентів; відвідування й активність на семінарських заняттях; рівень засвоєння знань програмного матеріалу. Поточний контроль успішності здійснюється за п'ятибальною шкалою: «5» – відмінно, «4» – добре, «3» – задовільно, «2» – доповнення, «1» – коментарі (участь у дискусії). Контроль знань за результатами вивчення змістового модуля оцінюється в 10 балів. Форма підсумкового контролю – залік у комбінованій (усній і тестовій) формі в кінці семестру.</p> <p>Письмові та проектні роботи: очікується, що студенти виконають</p>

	<p>декілька видів письмових робіт, серед яких вирішення кейсів.</p> <p>Академічна доброчесність: очікується, що роботи студентів будуть їхніми оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування і втручання в роботу інших студентів становлять, однак не обмежують прикладів можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак цього є підставою для незарахування тієї або іншої роботи студента викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відповідно, жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі практичні заняття курсу. Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися всіх термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед основних і додаткових.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані на поточному тестуванні й поточному навчанні, в самостійній роботі і бали підсумкового заліку (в комбінованому форматі). При цьому, обов'язково враховуються присутність на заняттях й активність студента під час практичного заняття, списування і плагіат, несвоєчасне виконання поставлених завдань.</p>
<p>Питання до заліку (чи питання на контрольні роботи)</p>	<p>Перелік питань до заліку:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Концепція магістерської роботи. 2. Структура й обсяг магістерської роботи. 3. Джерельна база магістерської роботи. 4. Актуальність теми дослідження. 5. Мета й завдання, об'єкт і предмет дослідження. 6. Робоча гіпотеза дослідження. 7. Методологічна основа дослідження. 8. Опис структури магістерської роботи. 9. Специфіка структури основної частини магістерської роботи. 10. Вимоги до написання основної частини магістерської роботи. 11. Формулювання висновків магістерської роботи. 12. Особливості оформлення списку використаних джерел магістерської роботи. 13. Вимоги до оформлення додатків магістерської роботи. 14. Процедура захисту магістерської роботи. 15. Форми презентації результатів дослідження. 16. Вимоги до оформлення наукових статей у фахових з політичних наук виданнях України. 17. Вимоги до оформлення тез доповідей у виданнях політологічної тематики.
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку для оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

Додаток. Схема курсу «Магістерський семінар»

Тиж. / год	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література / Ресурси в інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
1/ 15 год.	<p>Тема 1. Концепція і структура магістерської роботи. Концепція магістерської роботи. Структура й обсяг магістерської роботи. Джерельна база магістерської роботи.</p>	<p>Семінар, групова робота, дискусія –3 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с. 2. Вегеш М., Остапець Ю. Як писати наукову роботу (методичні рекомендації по написанню курсових, бакалаврських, дипломних і магістерських робіт для студентів-політологів). Ужгород: Ужгородський національний університет, 2003. 62 с. 3. Мальська М., Пандяк І. Організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2017. 136 с. 4. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше; чинний від 2016-07-01]. К: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с. 	<p>Самостійна робота – 12 год. Вимоги до структури магістерської роботи.</p>	<p>1-й тиждень</p>
2/ 15 год.	<p>Тема 2. Вступ до магістерської роботи. Актуальність теми дослідження. Мета й завдання, об'єкт і предмет дослідження. Робоча гіпотеза дослідження. Методологічна основа дослідження. Опис структури магістерської роботи.</p>	<p>Семінар, групова робота, дискусія –3 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с. 2. Вегеш М., Остапець Ю. Як писати наукову роботу (методичні рекомендації по написанню курсових, бакалаврських, дипломних і магістерських робіт для студентів-політологів). Ужгород: Ужгородський національний університет, 2003. 62 с. 3. Данильян О., Дзьобань О. Організація та методологія наукових досліджень: Навчальний посібник. Харків: Право, 2017. 448 с. 4. Шишка Р. Організація наукових 	<p>Самостійна робота – 12 год. Формулювання об'єкта і предмета дослідження.</p>	<p>2-й тиждень</p>

			досліджень та підготовки магістерських і дисертаційних робіт: навчальний посібник. Харків: Еспада, 2007. 368 с.		
3/ 15 год.	Тема 3. Особливості написання основної частини й формулювання висновків магістерської роботи. Специфіка структури основної частини магістерської роботи. Вимоги до написання основної частини магістерської роботи. Формулювання висновків магістерської роботи.	Семінар, групова робота, дискусія – 3 год.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. Київ: Таксон, 2016. 234 с. 2. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с. 3. Вегеш М., Остапець Ю. Як писати наукову роботу (методичні рекомендації по написанню курсових, бакалаврських, дипломних і магістерських робіт для студентів-політологів). Ужгород: Ужгородський національний університет, 2003. 62 с. 4. Семенов О. Культура наукової української мови: навч. посіб. Київ: Академія, 2010. 215 с. 	Самостійна робота – 12 год. Вимоги до написання основної частини магістерської роботи.	3-й тиждень
4/ 15 год.	Тема 4. Вимоги до оформлення списку використаних джерел і додатків до магістерської роботи. Особливості оформлення списку використаних джерел магістерської роботи. Вимоги до оформлення додатків магістерської роботи.	Семінар, групова робота, дискусія – 3 год. Модульний контроль	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вегеш М., Остапець Ю. Як писати наукову роботу (методичні рекомендації по написанню курсових, бакалаврських, дипломних і магістерських робіт для студентів-політологів). Ужгород: Ужгородський національний університет, 2003. 62 с. 2. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше; чинний від 2016-07-01]. К: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с. 3. Мальська М., Пандяк І. Організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2017. 136 с. 	Самостійна робота – 12 год. Вимоги до оформлення додатків магістерської роботи.	4-й тиждень
5/ 15 год.	Тема 5. Основні вимоги до захисту магістерської роботи. Процедура захисту магістерської роботи. Форми презентації	Семінар, групова робота,	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вегеш М., Остапець Ю. Як писати наукову роботу (методичні рекомендації по написанню курсових, бакалаврських, 	Самостійна робота – 12 год.	5-й тиждень

	результатів дослідження.	дискусія –3 год.	дипломних і магістерських робіт для студентів-політологів). Ужгород: Ужгородський національний університет, 2003. 62 с. 2. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше; чинний від 2016-07-01]. К: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с. 3. Мальська М., Пандяк І. Організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2017. 136 с.	Форми презентації результатів дослідження.	
6/ 15год.	Тема 6. Форми апробації результатів магістерської роботи. Вимоги до оформлення наукових статей у фахових з політичних наук виданнях України. Вимоги до оформлення тез доповідей у виданнях політологічної тематики.	Семінар, групова робота, дискусія –3 год. Модульний контроль	1. Вегеш М., Остапець Ю. Як писати наукову роботу (методичні рекомендації по написанню курсових, бакалаврських, дипломних і магістерських робіт для студентів-політологів). Ужгород: Ужгородський національний університет, 2003. 62 с. 2. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше; чинний від 2016-07-01]. К: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с.	Самостійна робота – 12 год. Вимоги до оформлення тез доповідей у виданнях політологічної тематики.	6-й тиждень
Разом 90 год.		18 год.		72 год.	